

Καινοτομικό Μεικτό Μοντέλο Ανοιχτής και Εξ' Αποστάσεως Πληροφοριακής Παιδείας μέσω Τρισδιάστατων Εικονικών Περιβαλλόντων

Στυλιανός Μυστακίδης και Γιάννης Τσάκωνας

Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης, Πανεπιστήμιο Πατρών

mvstakidista@upatras.er, iohnias.jis.upatras.er

Περίληψη

Η Πληροφοριακή Παιδεία και η υλοποίησή της από τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες είναι ένα φλέγον ζήτημα για τον χώρο. Οι τεχνολογικές μεταβολές εντείνουν τις προκλήσεις των προγραμμάτων πληροφοριακής παιδείας, καθώς μεταλλάσσουν τα εργαλεία χειρισμού της πληροφορίας, τις τακτικές αναζήτησης και αλληλεπίδρασης με τα πληροφοριακά συστήματα, τις στρατηγικές ανάκτησης και χρήσης της πληροφορίας, τη δυναμική συνεργασίας κ.α.

Η παρούσα εισήγηση θα επιχειρήσει να παρουσιάσει το σκεπτικό και τη διαδικασία ανάπτυξης ενός ανοιχτού εκπαιδευτικού προγράμματος μεικτής μάθησης (blended learning), το οποίο εφαρμόστηκε παράλληλα με το υπάρχον πρόγραμμα πληροφοριακής παιδείας της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών. Το πρόγραμμα, το οποίο ονομάστηκε Ανοιχτό Εργαστήρι Πληροφοριακής Παιδείας (OWiL), συνδυάζει δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης τόσο στον φυσικό, όσο και στον ψηφιακό χώρο, μέσω τρισδιάστατων εικονικών περιβαλλόντων και συγκεκριμένα της πλατφόρμας Second Life. Η καινοτομία του προγράμματος έγκειται ότι είναι η πρώτη φορά που ένα πρόγραμμα πληροφοριακής παιδείας μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης υλοποιείται συστηματικά στο Second Life και για την αποτελεσματική πραγματοποίησή του συνεργάστηκαν ειδικοί από διαφορετικούς γνωστικούς χώρους. Ο όρος «μεικτή μάθηση» δεν περιορίζεται στο χώρο υλοποίησης του προγράμματος, αλλά περιλαμβάνει και τους εκπαιδευτικούς άξονες αυτού. Το πρόγραμμα διατύπωσε τέσσερις άξονες δράσης, αυτούς της πληροφοριακής παιδείας, της ακαδημαϊκής ανάπτυξης, της επαγγελματικής ανάπτυξης και της δια βίου μάθησης, ως ανταπόκριση στην έκφραση σύνθετων απαιτήσεων μιας ευρείας και ετερογενούς ομάδας χρηστών της Βιβλιοθήκης. Στόχος του Ανοιχτού Εργαστηρίου Πληροφοριακής Παιδείας ήταν - μετά την ολοκλήρωσή του - οι συμμετέχοντες να είναι σε θέση να κατανοούν τη σημασία και τις πτυχές της πληροφοριακής παιδείας, να αναζητούν, χειρίζονται, οργανώνουν, αξιολογούν και συνθέτουν αποτελεσματικά διαχρονικά χρήσιμη πληροφορία για μάθηση και έρευνα, και να κατέχουν και επιλέγουν αποτελεσματικές τεχνικές δια βίου μάθησης και επαγγελματικής ανάπτυξης.

Μέσα από την εργασία αποτυπώνεται ο τρόπος ανάπτυξης των εκπαιδευτικών αξόνων και οι συνέργειες που εκκολάφθηκαν με άλλους φορείς του Πανεπιστημίου, όπως ακαδημαϊκοί και εμπειρογνώμονες, ιδρυματικές δομές κατάρτισης και σταδιοδρομίας, κ.α. Τέλος παρουσιάζονται τα πρώτα δεδομένα ποιοτικής αποτίμησης της πορείας του έργου, ύστερα από την ολοκλήρωση της πρώτης πιλοτικής περιόδου, όπως σταχυολογήθηκαν μέσα από ενέργειες καταγραφής, στατιστικά στοιχεία και σχόλια από τους χρήστες.

Λέξεις κλειδιά: Πληροφοριακή παιδεία, Τρισδιάστατα περιβάλλοντα. Εικονικά περιβάλλοντα. Ανοιχτή εκπαίδευση. Συνεργατικοί χώροι

An innovative blended model for Open and Distance Information Literacy through Tri-dimensional Virtual Environments

Abstract

The present paper outlines the rationale and the development process of an open educational blended learning program, which was implemented in parallel to the existing one of the Library & Information Center of University of Patras, Greece. The program, which was named Open Workshop on Information Literacy (OWiL), combines educational and instructional activities both in the physical and the digital space, through tri-dimensional virtual environments, specifically through the Second Life platform. The innovation of the program stands in the fact that it is the first time an information literacy program offered by an academic library was implemented systematically and rigorously through Second Life and for its effective implementation experts from different disciplines cooperated. The term "Blended Learning" is not limited to the space of program delivery, but includes its educational axes as well. The program articulated four axes of action, those of information literacy, academic development, professional development and lifelong learning as a response to the expression of complex requirements by a wide and heterogeneous team of Library users. Aim of OWiL was that -after its conclusion- the users would be able to understand the importance and the aspects of information literacy, to effectively search, handle, organize, evaluate and synthesize long-term useful

information for educational and research purposes and to possess and choose effective techniques for lifelong learning and professional development. Through the paper the development process of the educational axes is presented, as well as the synergies that had to be fostered with other agents inside the University of Patras, such as academics, experts, institutional infrastructures for career development, etc. Finally, data for the quality assessment of the first pilot period, as harvested by logging actions, statistical details and users' commentaries, are presented.

Keywords: *Information literacy, Tri-dimensional environments. Virtual environments. Open education, Collaborative spaces*